

### Bemærkninger til forslaget.

*I. Baggrunden for oprettelsen inden for OEEC af Den europæiske Atomenergiorganisation og for indgåelsen af de dertil knyttede konventioner om sikkerhedskontrol og om etablering af et europæisk selskab for kemisk behandling af bestrålede brændselelementer.*

Den Europæiske Økonomiske Samarbejdsorganisation (OEEC) har siden sin oprettelse for 10 år siden spillet en væsentlig rolle for en udvikling af samarbejdet mellem medlemslandene på det økonomiske område. Organisationens bestræbelser for at frigøre vesteuropæisk handel og betalinger har vel været mest iøjnefaldende, men også på en række andre områder har OEEC søgt at løse økonomiske problemer af fælles interesse for medlemslandene. Således har OEEC-landenes energiforsyning igennem adskillige år været genstand for behandling i OEEC, og i juni 1955 besluttede OEEC's råd at lade foretage en undersøgelse af, hvorvidt og i hvilket omfang samarbejdet inden for organisationen kunne udvides til at omfatte atomenergiens anvendelse til fredelige formål. Som resultat af de siden da stedfundne drøftelser og undersøgelser, bl. a. i en af OEEC's råd i juli 1956 særlig nedsat styrelseskomité for atomenergi, vedtog OEEC's råd den 20. december 1957 at oprette *Den europæiske Atomenergiorganisation (ENEA)*.

Den nye organisation skal ifølge vedtægterne, der er optrykt som bilag til nærværende forslag til folketingsbeslutning, søge at fremme en koordinering af medlemslandenes atomenergi programmer og en samordning af lovgivningen om sundhedsbeskyttelsen for dem, der er beskæftiget med atomenergiens udnyttelse, om erstatningsansvar ved atomskader og om patentspørgsmål. Organisationen skal endvidere, hvor dette måtte vise sig ønskeligt, fremme oprettelsen af fælles foretagender med deltagelse af de interesserede medlemslande, samt bidrage til at sikre leverancer af nødvendige råvarer såvel til eventuelle fælles foretagender som til de enkelte medlemslande. Derudover er det organisationens mål at virke for fri handel med materialer og udstyr af betydning for atomindustrien medlemslandene imellem og for samarbejde på uddannelsesområdet.

For at skabe fuld sikkerhed for, at alt fissilt materiale, som kommer i organisationens besiddelse eller leveres af organisationen til et medlemsland, kun finder fredelig anvendelse, er der oprettet et *sikkerhedskontrolsystem*, og en konvention herom undertegnede samtidig med organisationens vedtægter. Kontrolsystemet er i princippet af samme art som det, der er oprettet ved Den internationale Atomenergiorganisation under De Forenede Nationer. Systemet tager navnlig sigte på at tilvejebringe fornøden kontrol med sådant fissilt d. v. s. spalteligt materiale, som organisationen måtte formidle til brugere i medlemslandene, for at sikre, at de fælles foretagender ikke på nogen måde udnyttes til militære formål. I konventionen forudses en samordning af OEEC-kontrollen med såvel det af de seks Euratomlande oprettede kontrolapparat som med Den internationale Atomenergiorganisations sikkerhedskontrol.

Endvidere har spørgsmålet om *samarbejde vedrørende efterbehandlingen af uranbrændsel, som har været udsat for bestråling i reaktorer* været genstand for drøftelser i OEEC. Under reaktordriften undergår uranbrændslet visse forandringer, som efter nogen tid nødvendiggør en udskiftning af brændselelementerne. Denne udskiftning sker på et tidspunkt, hvor langtfra alt det fissile materiale (uranet) er „opbrugt“, og da der desuden under bestrålingen dannes nye former for fissilt materiale (plutonium) i brændselelementerne, har det interesse at foretage en efterbehandling af elementerne, hvorved det brugbare fissile materiale udskilles fra de radioaktive spaltningssprodukter, som opstår under elementernes bestråling i reaktorerne. Anlæg, hvori en sådan efterbehandling kan foretages, er et naturligt led i den industrielle udnyttelse af atomenergien og findes allerede i USA og England. Det var derfor rimeligt at overveje mulighederne for også på det europæiske kontinent at oprette et eller flere anlæg af denne art. Som resultat af forhandlingerne opnåedes enighed om oprettelsen af et internationalt aktieselskab, *Eurochemic*, som skal have til formål at opføre et anlæg og et forskningslaboratorium til behandling af bestrålede brænd-